

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

SSN Waldemar Płóciennik (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **B. F.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 grudnia 2023 r.,

zażalenia podejrzanej na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 27 września 2023 r., sygn. akt I KO 72/23,

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

B. F. wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2023 r., sygn. II AKz 220/23, utrzymującym w mocy postanowienie z dnia 18 stycznia 2023 r. Sądu Okręgowego w Koninie, sygn. akt II K 54/22, którym umorzono postępowanie karne przeciwko niej, uznając, że zarzucane jej czyny z art. 207 § 1 k.k., art. 190a § 1 k.k., art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k., art. 234 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k., art. 238 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. popełniła w stanie niepoczytalności określonej w art. 31 § 1 k.k., stosując jednocześnie środek zabezpieczający w postaci umieszczenia podejrzanej w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

We wniosku skarżąca sformułowała szereg zarzutów pod adresem organów prowadzących postępowanie - Policja współpracowała w napadaniu na nią, uśmiercaniu i okradaniu wraz z grupą przestępczą (na powyższą okoliczność wskazała świadków, których można powołać); wszyscy policjanci byli w jej domu by kraść, sędziowie nie wzięli pod uwagę jej wyjaśnień, nie byli bezstronni, jest ofiarą zbrodni, została aresztowana a przestępcy są wolni i dalej napadają, rabują i mordują.

Postanowieniem z dnia 27 września 2023 r., sygn. akt I KO 72/23, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności, podnosząc, iż pismo podejrzaney nie zawiera żadnych okoliczności, które można byłoby uznać za przesłanki wszczęcia postępowania wznowieniowego wymienione w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k., a sformułowane we wniosku zarzuty nie mają żadnego oparcia w dowodach, a zwłaszcza orzeczeniach sądowych, stąd nie mogą świadczyć o wydaniu orzeczenia w sprawie na skutek przestępstwa.

We wniesionym zażaleniu, zaskarżając powyższe postanowienie, podejrzana podniosła ponownie szereg zarzutów pod adresem organów prowadzących postępowanie, tj. funkcjonariuszy policji, prokuratora, sędziów, biegłych, zarzuciła nieuwzględnienie jej wyjaśnień, w których zgłaszała „uprowadzenie i pozbawienie życia” jej rodziny i innych osób oraz przywłaszczenia ich mienia przez grupę przestępczą (ciała ofiar zostały pogrzebane w jej ogródku i piwnicy). Odrębnym pismem wniosła o ustanowienie obrońcy z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie podejrzaney jest bezzasadne. Niejednokrotnie Sąd Najwyższy podnosił, że wznowienie postępowania może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek, których katalog określają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. Z kolei zgodnie z treścią przepisu art. 545 § 3 k.p.k., sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 (adwokata, radcy prawnego, radcy Prokuraturii Generalnej RP) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Podobnie jak na gruncie przepisu art. 535 § 3 k.p.k., „oczywista bezzasadność wniosku” to taka, która nie wymaga szczególnego badania, jest widoczna na pierwszy rzut oka, jest niewątpliwa i wniosek obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II Ko 49/15, OSNKW 2016, z.1, poz. 15). Właśnie taka sytuacja miała miejsce w rozpoznawanej sprawie. Złożony przez podejrzaną wniosek pozbawiony był argumentów mieszczących się w katalogu ustawowych przesłanek wznowieniowych, trafnie zatem Sąd Najwyższy odmówił w zaskarżonym postanowieniu jego przyjęcia.

Jak już wspomniano, we wniosku podejrzana sformułowała bowiem szereg zarzutów pod adresem organów prowadzących postępowanie, m.in., że Policja współpracowała w napadaniu na nią, uśmiercaniu i okradaniu wraz z grupą przestępczą (na powyższą okoliczność wskazała świadków, których można powołać); wszyscy policjanci byli w jej domu by kraść, sędziowie nie wzięli pod uwagę jej wyjaśnień, nie byli bezstronni, jest ofiarą zbrodni, została aresztowana a przestępcy są wolni i dalej napadają, rabują i mordują. Podnoszone okoliczności nie zawierały argumentów, które mogłyby zostać powiązane z ustawowymi warunkami wznowienia postępowania, dlatego też wniosek musiał zostać oceniony jako oczywiście bezzasadny.

Także w zażaleniu B. F. zakwestionowała kompetencje organów prowadzących postępowanie, stawiając im szereg zarzutów, w tym o charakterze przestępczym, nieuwzględnienia jej wyjaśnień, w których zgłaszała „uprowadzenie i pozbawienie życia” jej rodziny i innych osób (ok. 20) przez grupę przestępczą i pochowanie ofiar w jej ogródku i piwnicy i przywłaszczenia ich majątków; zakwestionowała obiektywizm sądu i biegłego psychiatry (biegły jest spokrewniony z sędzią – ojciec lub brat), albowiem to nie ona jest sprawcą, tylko ofiarą przestępstw; kradzież jej biżuterii, futer i innych wartościowych rzeczy, a także gotówki. Zastrzegając, że wszystko co pisze jest prawdą, wniosła o uwzględnienie jej wniosku o wznowienie postępowania i przekazanie sprawy do „kompetentnej jednostki”, która wyjaśni te „zbrodnie”. Wskazała również świadków, którzy potwierdzą jej słowa. Żadne z powyższych twierdzeń, czy wywodów nie godzi jednak w istotę zaskarżonego postanowienia, w szczególności nie podważa jego zasadności i zgodności z

prawem. Podkreślić należy stanowczo, że zgodnie z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. postępowanie sądowe wznowia się, jeżeli w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. Co istotne, podstawą wniosku opartego na tej przesłance nie mogą być gołosłowne twierdzenia skarżącego, ponieważ stosownie do art. 541 § 1 k.p.k., czyn, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3 – 11 k.p.k. lub w art. 12 k.p.k. Skarżąca nie dołączyła do swojego wniosku żadnego wyroku skazującego ani żadnego innego orzeczenia wskazującego na zaistnienie przeszkody procesowej tamującej możliwość uzyskania takiego wyroku.

Na koniec wskazać należy, że wniosek podejrzanej o wyznaczenie jej obrońcy z urzędu w postępowaniu zażaleniowym nie zasługiwał na uwzględnienie, ponieważ w tej fazie postępowania nie obowiązuje przymus adwokacki, zwłaszcza w sytuacji, gdy można odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania bez wzywania strony do usunięcia braków formalnych, zażalenie zostało przez skarżącą sporządzone i wniesione w terminie, a sam wniosek w tej mierze nie został prawidłowo uzasadniony.

Kierując się powyższym, orzeczono jak na wstępie.

(K.G.)

[ms]